

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

1. številka.

Maribor, dne 2. januarja 1920.

Letnik XII.

Katoliško ljudstvo!

dneh družabnih preosnov in preobratov, ki posegajo globoko v srca posameznikov in v življenje narodov, v dneh, ko se snuje usodna zgodovina in poraja nov vek, pozivamo in kličemo na manifestacijo krščanskega prepričanja.

Jugoslovanska katoliška telovadno-kulturna mladinska organizacija „Orel“ napravlja polet v Maribor in sklicuje za dneve od 29. julija do 3. avgusta 1920

prvi slovanski orlovski tabor.

Na tem svečanostnem prazniku katoliške mladine naj slavi zmago socialna misel krščanske vzajemnosti; zato naj se boro vsi: delavec, kmet, obrtnik, uradnik, razumnik. Vsi stanovi naj se zavedo, da tvorijo v krščanstvu eno družino. Prepričajmo naj se, da je njih mladina nastopila pot prave svobode, da se je uvrstila med bojevnike za uveljavljanje katoliških načel, za izenačenje pravic, za spoštovanje poštenega dela, za doseggo stanovskega in mednarodnega bratstva. Katoliška mladina je seme nove, zdrave družbe. Posejano je v zemljo, ki jo je razorala strašna svetovna vojna. Sistem ni in krivic je strt. Drevo večnih resnic pa zeleni in ob tem drevesu se zbira zdrava, čila, vzorna in značajna mladina, ki hoče ob avtoriteti kulturnih narodov slaviti svoj dan. Ob idealni mladini pa naj črpajo vsi, ki se zbero k skupnemu prazniku, navdušenja za vzvišene vzore.

Na ta slavnostni praznik vabimo torej vse bratske orlovске odseke iz Jugoslavije, vsa bratska orlovska društva iz južnoslovanske republike, iz Združenih in drugih ameriških držav, ter katoliška telovadno-kulturna združenja iz Poljske republike. S srčnim veseljem bi radi pozdravili tudi vse dobromisleče brate iz Rusije in drugih slovanskih držav, kakor tudi iz Francije, Anglije, Belgije, Švice, Španske itd.

Se vabimo in prosimo, naj se pravočasno pripravijo ter nam sporoče, v kolikem številu se nameravajo udeležiti slovanskega orlovskega slavlja. Vabimo končno katoličane vseh navedenih narodov in držav iz vseh stanov in organizacij. Prihitite k nam in dajte s tem izraza katoliško-kulturni vzajemnosti!

Bož živi!

Mir z Italijo se bliža.

Izgleda, da gredo pogajanja z Italijo proti koncu. Vidni so tudi že glavni obrisi rešitve „jadranskega porašanja.“ Zmagal bo Wilsonov predlog, po katerem bi tvorila mejo med Italijo in SHS v Istri reka Raša in gora Učka, naš je Šempeter na Krasu, Ležanje pa bi bilo italijansko, potem bi šla meja čez Razdrto (Polje) naša, Vipava laška) čez gorovje Hrušica na Trzinjsko planoto. Dobili bi Idrijo in Cerkno na Gorškem. Od Istre dobimo samo majhen del, Kranjska je skoraj cela naša (izvzemši Vipavo in ozek rob od Krasa), od Goriške samo Cerkniško dolino, od Tržaškega seveda nič. Imamo železnico v Reko in pristanišče. Mesto samo dobi samoupravo, a pod našo nad-

vlado. Dalmacija je naša v celoti, samo Zadar udi samoupravo. Otoki so skoraj vsi naši, Lahij dobe Lošinj v Kvarneru in Vis, a poslednjega še ne gotovo, te par čisto malih.

Tako zahteva Wilson, ki nikakor ne mara odjenjati od tega predloga. Sedaj je tudi Francija in Anglija potegnili z Ameriko, torej tudi Italiji ni preostalo drugega, kakor da se ukloni. Laški ministrski predsednik Nitti je v državnem zboru že v popolno ma jasnih besedah napovedal, da se bo Italija morala ukloniti tej odločbi in odpoklicati čete iz nekaterih zasedenih krajev. Francoski ministrski predsednik Clemenceau se je pa v zelo ostrih izrazih obrnil proti pustoloveu D'Annunziju.

Za Italijo, ki je zahtevala celo Dalmacijo, Reko

da pridejo po deželi tudi liberalne manjšine v občinski zastope. Torej ne iz načelnega stališča pravičnosti, ampak samo iz skrbi za svoje pristaše po deželi naj obvlada proporec! Vprašanje je samo, če te manjšine zaslužijo ta ozir in če je za upravo malih občin po deželi koristno, da dobe v njih svojo besedo in vpliv tudi kretnarji in od njih odvisni ljudje, ter tem podobni element! O tajnosti volitev bi radi izvedeli nekoliko več, zlasti bi nas zanimalo slišati, kako bo zanjamčena volilna tajnost? O volilnem redu ni izbleknil dr. Kukovec ničesar, zlasti ni omenil, kako imajo biti sestavljene volilne listine, kakšno bo reklamacijsko postopanje in kako bodo sestavljene volilne komisije. Ta molčecnost sicer tako gostobesednega gospoda nam vzbuja sum, da bodo tukaj imeli glavno besedo

LISTEK.

„Dunajsko pismo“.

[Komentar]

Da ne mislite, da vam slikam le v temnih bojah, naj pride tudi kaj tolažilnega. Res je, da je zavlada velika demoralizacija, res je, da je dunajska dovtipnost večinoma odstopila svoje mesto resni skrbi, pa vendarle je marsikaj dobrega. Na primer: Možki element se vrača k religiji. Cerkve so bolj obiskane nego pred vojno, in sicer prihajajo možje v cerkev. Cuden, toda resničen je le ta dogodek: pred par meseci so imeli komunisti demonstracijo, pri kateri jih je bilo kakih 15 težko ranjenih. Vsi so svojevolično zahtevali duhovnika! Za resničnost vam jamčim.

Katoličani se zavedajo vedno bolj svojih dolžnosti, zdaj ne morejo več upati, da bo eventualno pomagala cesar, marveč se postavljajo na svoje noge. Dežele s svojimi konservativnimi volilci so resno pokazale, da se ne pustijo terorizirati in tudi na Dunaju se socialisti ne upajo nastopiti, kakor jim srce vele, kajti ljudstvo, ki je bilo navajeno na red in blagostanje, je sito sedanjega gospodarenja.

V mnogem oziru vlada precej velika svoboda. Cenzura je odpravljena, časopisi pišejo, kar hočejo, vlada se ne upa nastopiti proti nikomur. Ako pomislimo, kako oblasno je znala prej nastopati vojaška čaša, se nam zdi sedanje stanje naravnost blagodejno. Dopisovanje z incenzmstvom je bilo dovoljeno tudi v tiskanih pismih, še prej nego je bil sklenjen mir z entom. Časopise dobimo v vseh jezikih, o kaki omejitvi v tem oziru ni govora. Sitno je le z potnicami, ker so

posamezne dežele zaprle svoje meje in vsake 2 do 3 uri pride v voz žandar, da revidira potnice, ker po kratki vožnji je človek že itak v drugi deželi. Ta smet pa ni izrodek politike, marveč strah, da bi ne prišel kdo v drugo deželo jest. Vsaka dežela se brani pred novimi došleci, kakor kuharica, ki je skuhala premalo za kosilo.

Boste vprašali: ali je res dunajsko ljudstvo republikansko? Na to vprašanje ni lahko odgovoriti. Dunajčani, kakor velikomeščani sploh, so nestalnega značaja; zgodovina kiščansko-socialne stranke nam to jasno dokazuje. Kako slavo je užival Lueger, kak poraz je doživela njegova stranka takoj po njegovi smrti! Njih vleče bolj simpatija do kake osebe, kakor pravo načelo. S tem temperamentom je treba računati, ko presojamo Dunajčane, in s tega stališča je treba presoditi vprašanje, so li Dunajčani monarhisti ali republikanci.

Habsburška dinastija je izgubila na Dunaju mnogo simpatij; toda ko bi bil še pred lanskim Božičem Karel prišel s 500 vojaki zopet na Dunaj, bi ga bili sprejeli s zastavami; danes ne več, ker tekem enega leta so se ljudje vziveli v republiko. Vendarle so v srečo mnogi Dunajčani monarhičnega mišljenja; tega ne kažejo oni sami, marveč to nam dokazujejo pristni republikanci, ki so grozno nervozni, če je kak šhod proti Zidom, ker se vedno bojijo, da pride pri tem do kake monarhistične manifestacije. Je pač dokaz, da se vladajoča stranka zaveda, da je med ljudstvom še precej monarhistov; najdemo jih zlasti med bivšimi oficirji in med uradniki. In te vodi ne samo tradicionalno dinastično čuvstvo, marveč tudi nezadovoljstvo s sedanjim režimom. Neki višji uradnik, s katerim sem znan še iz staroavstrijskih časov, mi je rekel: „Früher hatten wir Juden, jetzt haben wir lauter Juden.“ Saj sedijo na ministrskih klopih štiri

Zidje, ko je vsaj 95% državljanov krščanske vere! Pazite, da vam v Sloveniji ne zavladajo Judje; na Hrvaškem jih je že itak dosti, če smemo soditi po imenih onih trgovcev, kojim je vlada dovolila... izvoznice!

Se ena dunajska uredba vas bo zanimala: to je dunajska univerza, na kateri so študirali mnogi naši rojaki. Univerza je ohranila svoj stari značaj; letos ima več slušateljev nego v najboljših letih pred vojno. Iz vseh strani prihajajo sem; le en primer: Jugoslovani so letos trikrat več kot lani in naša akademska menza jih ne more sprejeti vseh. Ako vprašamo dijake, zakaj niso ostali v domovini, izvemo takoj, da v Zagrebu ni stanovanj in v Ljubljani, da bo ravno ako. Če se je moglo med vojno nastaniti cele regimente, če se je moglo pripraviti taborišča za tisoče beguncev, ali se res ni moglo prirediti nekoliko barak za 500 dijakov in par stanovanj za kakih 30 do 40 profesorjev? Med vojno so cele bolnice kar vstajale iz zemlje in bile dobro opremljene, zdaj, da bi se ne moglo spraviti pod streho par sto dijakov, ki že itak nimajo prevelikih zahtev, saj so se naučili na fronti dosti potrpeti! Seveda ako se stranke borijo le za vlado, kakor čitamo v jugoslovanskih časopisih, ki nam precej redno prihajajo (če ni stavke), ako nobena oblast ne zna, kdo mora prav za prav podpisovati izvoznice na korist Judom, tedaj seveda ne ostane preveč časa, da bi vlada uredila vse predpriprave za prvo slovensko visoko šolo. In tako gredo naši dijaki na Dunaj, kjer bodo našli sicer krasno urejeno univerzo, pa tudi razen želodec. Za te dijake je treba poskrbeti! Jugoslavija ne sme dovoliti, da bi ti mladi fantje umrli od lakote, marveč mora skrbeti, da bo akademska menza obskrbljena.

Vaš Slavians Vienneensis.

različni demokratski uradniki in komisariji, ter njihovi mešetarji.

S takim, volilnim redom — upa dr. Kukovec — bi bilo mogoče ponekod dobiti demokratsko večino, drugod vsaj vriniti manjšino, ga vsak način pa oslabiti klerikalno stranko. Klerikalce sovraži vse enako, pa bodisi stare šušterejanke, ali pa novo reformirano stranko. Sicer pa obstojita ta dva tabora zopet samo v njegovih možganih, kajti v resnici ni ne starih šušterejanec, ne nove reformirane stranke. Volino strategijo si predstavlja dr. Kukovec zelo enostavno in naivno. Njegova stranka se ho družila z vsaam, kdor bo proti klerikalcem. Seveda pridejo tu v prvi vrsti v poštev socijalni demokrati, ki imajo dobro razpredeno organizacijsko omrežje in izurjene agitatorje. Vprašanje je seveda, če bodo gospodje iz rdečega tabora hoteli ta aparat kar kratkoma dati na razpolago novopečenim demokratom, o katerih je pa njihov voditelj nekoč rekel, da so stranka tistih, „ki imajo kaj pod palcem“. Da ne bi katerega izmed liberalcev pekla vest radi take nepoštenne zveze, se trudi dr. Kukovec dati socijalnim demokratom kar najboljše pravstveno in patrijotično ispričevalo. Toda liberalci ponujajo svojo zvezo tudi vsem drugim brez izbire. Celo Nemcev in nemškatarjev po obmejnih krajih se ne boje. „Demokratska“ podlaga se mu zdi zadostno jamstvo, da se ni treba bati njihove družbe. Kaks bo izgledala taka demokratska podlaga za zvezo z nemškimi predstavitelji kapitala in vojnimi dobičkarji, je navadnemu človeškemu razumu istotako nezapopadljiva.

Naši ujetniki se vrnejo v domovino.

Italijanska vlada je sklenila, da se odpošljejo vsi jugoslovanski ujetniki, ki so bili ujeti na italijanski fronti v domovino. Število ujetnikov znaša 50.000 mož. Italijanska vlada je zahtevala od naše države, naj imenuje komisijo, ki bo uredila transpore ujetnikov.

Škof Mahnič o sv. Stolici in o Jugoslovanih.

„Narodna Politika“ št. 265 je objavila pismo krškega škofa dr. Antona Mahnič, ki so ga pred meseci italijanske oblasti zaradi njegovega jugoslovanskega mišljenja odvlele v Italijo. Visoki italijanski ujetnik je posebej izrazil željo, da se pismo objavi z njegovim imenom brez ozira na posledice, ki bi utegnile iz tega nastati zanj v Italiji. Podamo njegovo vsebino. Pismo, pisano v Rimu 12. oktobra 1919, zavrača napade na Stolic, češ, da se je bapež zvezal z italijanskim imperijalizmom v pogubo Jugoslavije. Sam piše uvodoma: „Iz domovine prihajajo k meni vesti, kako neki ljudje v Jugoslaviji smatrajo za najvažnejšo nalogo prepričevati svet, kako se je sveta Stolica udinjala v službo italijanskega imperijalizma proti Jugoslaviji. Iz vsega tega, kar ti ljudje pišejo in govore, se vidi očiti namen, da bi katoliškim Hrvatim in Slovencem emrzili sveto Stolic in ljudstvo odtrgali od katoliške Cerkve. Ta akcija pomeni atentat na šest milijonov katoličanov, da bi jim odvzeli to, kar jim je najdražje.“

Grobokopni države.

Tako počenjanje je naravnost državi nevarno. Italijani itak napenjajo vse sile, da bi nas razdvojili ter našo mlado državo uničili. Srbom kažejo veliko Srbijo, ker upajo, da bodo s tem Slovence in Hrvate odcepili od Srbov; Hrvatom se prilizujejo s tem, da povdarjajo hrvatsko državno pravo, ki ga baje Hrvatje izdajajo v korist srbskim imperijalistom; Slovencem pa se zopet dobrikajo, češ, česa iščejo Slovenci na vzhodu v polbarbarskem Beogradu, ko jih zgodovina veže na zapad; z nemško in italijansko kulturo da bodo stotero poplačani! Hujskači zoper sveto Stolic pa temu našemu političnemu sovražniku še lajšajo posel; V naše vrste prinašajo razdor in diskreditirajo jugoslovansko politiko; na drugi strani pa ubijajo v ljudstvu zaupanje in ljubezen do nove države, ker ljudstvo, udano sv. Cerkvi kakor svoji materi, je vsled takih hujskarij vznemirjeno ter se po pravici vprašuje: Ali nam to prinaša Jugoslavija? Zatorej: proč z neslogo! „Ne povdarjamo tega, kar državo deli in razdvaja, ampak kar nam je skupno, kar nas zedinja! Sedaj treba, da utrdimo temelje Jugoslavije!“

Nato preide k predmetu samemu.

Papež in Italija.

Kaj je torej s sveto Stolic? Saj se je tudi ona zvezala z italijanskim imperijalizmom v našo pogubo! Benedikt XV. je torej zaveznik Viktora Emanuela III.! Difficile est satyram non scribe. Italijanska in vatičanska politika si že od leta 1848 pa prav do danes diametralno nasprotujeta. O tem je vsaka beseda odveč. Rekel sem prav do danes. Dosti če omenim člen XV. londonskega pakta, ki se je o njem baš te dni zopet toliko razpravljalo. Sicer pa na te klevete dajo najboljši odgovor italijanski listi, v prvi vrsti ultranacionalni, ki tvorijo pretežno večino italijanskega časopisja. Skoro ne mine dan, da ne bi eden ali drugi teh listov izlil svoje jeze nad papežem in sveto Stolic. Po teh listih je bil Vatikan izdajica italijanske stvari, dokler sta obstojali osrednji državi, je papež simpatiziral z njima; danes dolže papeža, da drži s Francozi; ko so Angleži osvojili Jeruzalem, je Vatikan zapel Te Deum! Skratka: papež išče vsako priliko, kjer bi mogel oškodovati mednarodni položaj Italije! Vse to pišejo nacionalisti. Pred tremi dnevi sem našel v nekem rimskem dnevniku članek z naslovom: „Papež je nameraval uničenje Italije!“ Prav zadnji čas, jih že skrbi misel, da se bo papež v kratkem zapletel v jugoslovanski komplot proti Italiji.

vo. S Samostojno kmetsko stranko je sodelovanje seveda samoposebi razumljivo, toda dr. Kukovec prosi pomoči tudi Narodne socijalce, ki so medtem vsak kompromis odločno odrekli. Nazadnje omeni še z grenkobo neko nevarnost, ki grozi iz Trsta. Ljudje, ki so iz onih krajev, bi namreč po njegovem mnenju zamogli biti gerdni dovolj, da bi dvignili geslo, sloge ali kakšno drugo nadstrankarsko geslo. Menda bodo morali JDS-ari za vsakim beguncem poslati policijskega defektiva, ki bo pazil, da ne bo dal kje od sebe „gesla sloge“. Torej so tudi begunci, zlasti oni iz Trsta, vsaj državni sumljiv element, sumljiv vsaj v toliko, ker bi utegnili hoteli živeti v slogi.

Tako si predstavlja glavni vojskovodja starih liberalcev in mladih jugoslovanskih demokratov priprave občinske volitve. Njegova izvajanja izgledajo, kot družaben pogovor v majhnem krogu starih somišljenikov v pozni večerni uri, ko se človek ležerno pogovarja, samo da nekaj govori. Začudili smo se torej, ko smo našli ta izvajanja v listu, ki hoče biti resen. Najbrže je vse skupaj skiciral kavarniški pikolo, v list pa vrnil hudomušni stavec. Drugače si ne moremo predstavljati, kaj bi objavljaj take fantazije, ki njegovi stranki gič ne koristijo, nam pa nič ne škodujejo, čitatelji imajo pa od njih samo prijetno zabavo. Radevedni smo, kako se pri čitanju članka v „Novi dobi“ muzajo socijalni demokratje. Najbrže živgajo pri tem listu pesem: „Dass du mich liebst, das weiß ich, auf deine Liebe pfeif ich!“

Katoliško časopisje v Italiji.

Sveti Stolic se šteje v greh pisava izvestnih katoliških listov, ki nimajo za nas nobene prijazne besede, ki nas in našo stvar psujejo, sumničijo ter nas svetu kažejo kot barbare. Zalostno, gotovo! Ali pa more sveti Oče kaj za to? Res čudna logika, delati papeža ali sveto Stolic odgovorne za grehe in neumnosti, ki jih stori posamezni katoličan, če je tudi duhovnik, škof ali celo kardinal! Ampak vprašanje je, ali papež te grehe in neumnosti odobrava! Sveti Oče ob vsaki priložnosti spominja urednike in sotrudnike političnih listov na evangeljski nauk krščanske ljubezni in pravice. Zal, da čisto govori gluhim ušesom! Zal, da je mnogo katoličanov, ki mislijo in delajo po svoji glavi ter se niti najmanj ne ozirajo na navodila in opomine svete Stolice, zlasti ne v politiki. Leon XIII. je zaman pozival francoske katolike, naj priznajo republiko ter porabeč ustavne svobode, složno in kompaktno nastopijo za svobodo Cerkve. Razumtega gre premnogokrat za čisto politična vprašanja, v katerih sveta Stolica katoličanom ne more naravnost narekovati, kako jih naj rešijo.

L' Osservatore Romano.

A kaj je z znanim vatičanskim glasilom „L' Osservatore Romano“? Zopet sem vprašal na najkompetentnejšem mestu, v kakem odnosu je „L' Osservatore Romano“ do Vatikana. Pooblaščen sem, da izjavim, da „L' Osservatore Romano“ kot navadni časnik ni glasilo Vatikana, ampak se ga Vatikan samo poslužuje, da uradno objavil kar smatra za potrebno ali primerno. Sveta Stolica je odgovorna samo za ta naznanila, ki pa jih je sicer zelo malo. Izjemoma priinese „L' Osservatore Romano“ včasih kak uvodni članek iz vatičanskih službenih krogov, a tu se takoj izveze razbere, od kod izhajaja. Vse ostalo (in tega je najmanj 90%) izvira od uredništva, brez kake kontrole od strani Vatikana in na lastno odgovornost. Gotovo, dostojnost zahteva, da se list, ki se ga poslužuje sveta Stolica za svoja uradna oznanila, drži v mejah krščanskega zakona in pravice, in nikdo bolj ne obžaluje prekoračenja teh mej nego sveti Oče, ki odgovornemu uredništvu, če treba, izrazi tudi svojo nezadovoljnost in bo v bodoče še strože pazil na to.

Papež za preganjano duhovščino.

Sveta Stolica se baje ni niti zgenila, da bi za me in za toliko drugih naših odvedenih duhovnikov izposlovala osvoboditev. Tudi to ni res. Na mojo željo so mi dopustili, da pregledam dotični arhiv državne tajništva Njegove Svetosti. Našel sem več tisočev uradnih spisov, fičočih se prošilcev, ki se v svojem trpljenju vsled vojnih nezdod obračajo na sveto Stolic za pomoč in posredovanje. Vse prošnje so ne le točno registrirane, ampak tudi do zadnje uradne rešene. Potem sledi obvestilo prošnjiku o uspehu in na koncu je navadno priključeno tudi pismo, ki se z v njem prošilec zahvaljuje sveti Stolic.

Koliko dobrega je storil sveti Oče za časa svetovne vojske za svoje sinove brez razlike narodnosti! Vse to pa mora po želji svetega Očeta ostati skrito pred svetom.

Ne mislite pa, da je sveti Oče, vršeč misijo krščanske usmiljenosti, pozabil na nas! Ne! V omenjenem arhivu sem našel nešteto imen meni znanih in dragih duhovnikov in laikov, ki so pri svojem Očetu našli pomoč in tolažbo. Bodisi da je šlo za osvoboditev poedincev ali celih družb, ali denarno podporo, za posredovanje pri politični ali vojaški oblasti itd. — povsod proži sveti Oče roko v pomoč.

Zahvala in zadnje sporočilo.

Bodi mi slednjič dovoljeno, da se tu i v svojem imenu javno zahvalim svetemu Očetu, da se je pri

italijanski vladi tako skrbno zavzel za mojo osvoboditev. Ako pa ni dosegel zaželenega uspeha, je to novi dokaz, kako intimni odnosi vladajo med italijansko vlado in sveto Stolic, ki ge more izposlovati niti osvoboditve enega svojih škofov! Ali pa je moj greh v očeh italijanske vlade tako težek, da zanj na tem svetu ni odpuščenja!

Tako torej stoji naša stvar v Rimu. Smatral sem za svojo dolžnost, da izpričam resnico. Ne dajmo se zapejati od onih, ki nas hočejo prepričati, da se je Vatikan zarotil proti nam! To so krivi preroki, ki delajo v korist naših sovražnikov, ker sejejo v naše vestne neslogo in razdor. Ti ljudje izročajo ostvaritev našega političnega ideala pogibelji!

Sveta in nedotaknjena nam bodi pieteta (spoštovanje) do svetega Očeta. Mi zavzemamo v njegovem srečnem odlično mesto. On nas ljubi in moli za nas. Znamo deli našo srečo in nesrečo, veselje in žalost, kakor pravi v pismu, ki ga je pred nedavnim poslal jugoslovanskim škofom. Blagoslovlja nas in našo ujedinjeno domovino.

Sprejmemo s hvaležnim srecem Njegov blagoslov; Blagoslov očeta, pravi sveto pismo, utrjuje sinovom hiše. Trdno upamo, da bo tudi blagoslov našega Očeta v Vatikanu pripomogel k temu, da se čim prej zgradi in za vse čase utrdi naša hiša: slavna in mogočna Jugoslavija!

Ljubljansko vseučilišče.

Sredi julija je sprejelo Narodno predstavništvo zakon, da se v jeseni otvori v Ljubljani vseučilišče; sredi avgusta je bil zakon objavljen v „Službenih novinah“ in je s tem dobil veljavo. Kmalu potem so bili na vsako izmed petero fakultet imenovani po trije ali štirje profesorji, ki naj bi stavili nadaljne predloge, da se izpopolni profesorski kolegij. Univerzitetni svet je to svojo nalogo izpolnil ter sredi oktobra ministrstvu za prosveto poslal predloge za imenovanja rednih in izrednih profesorjev ter docentov. Od takrat se nagiblje že tretji mesec h koncu, jesen se je umaknila zimi, zimskega semestra je minilo že nad polovico, a ministrstvo kljub vsem urgencam imenovanj vedno še ni izvršilo. Na ljubljanski univerzi je vpisanih okoli 600 dijakov, ki čakajo, kdaj bodo mogli začeti tu svoje strokovne študije. In ministrstvo se ne zgane. Sedaj pride beograjska „Politika“ in skuša opravičiti to sramotno zavlačevanje tako važne zadeve. Beograjski univerzitetni krogi smatrajo baje ljubljansko univerzitetno vprašanje za jako delikatno ter izražajo, če je poročilo „Politike“ točno, dvom, ali se bode našlo za novo univerzo dovolj sposobnih moči. Ako je to res, moramo pribiti, da je početje beograjskih univerzitetnih krogov jako nedelikatno in nekoligijalno. Ljubljanski univerzitetni svet je pri izbiranju učnih moči postopal zelo vestno in rigorozno in se zavedal odgovornosti, ki jo ima za znanstveno dobro ime nove univerze. V tej zadevi mora odklanjati vsako jero, ki bi ga hotel izvrševati nad njim kdorkoli.

Ker nam je nas kulturni napredek pri srečju, odločno protestiramo proti vsakemu zavlačevanju ljubljanske univerzitetne zadeve. Ako ima gospod Marinkovič še vedno tisti omejeni nazor, ki ga je izrazil že pred nekaj tedni beograjskim akademikom, češ, da niso državna potreba, je sicer žalostno dovolj; pa to je njegova zasebna stvar. Od njega kot ministra pa imamo pravico zahtevati in zahtevamo, da izvrši, kar nam je po zakonu zajamčeno.

Dr. Pfeifer in resnicoljubje.

Ker smo na stališču, da morajo državni organi nastopiti pravično in pošteno in da morajo biti čisti ter resnicoljubni, ako hočemo, da država ne trpi na ugledu, vprašamo dr. Pfeifierja: Kako se strinjajo s tem načelom sledeče njegove izjave?

1. Dr. Pfeifer je na razna vprašanja o stanju gospodarskega urada dosledno odgovarjal, da se stanje zboljšuje, vkljub temu, da je prevzel velikanski primanjkljaj. V „Marburger Zeitung“ od 29. avgusta 1919 je objavil kot vladni komisar uradni popravek, v katerem je trdil, da je primanjkljaj znašal 1½ milijona kron in da se je posrečilo spretnemu vodstvu sedanjih voditeljev, pokriti ta primanjkljaj popolnoma.

Ta uradni popravek je poslal dr. Pfeifer kljub temu, da je imel v rokah bilanco, ki se je napravila dne 11. I. 1919, toraj takrat, ko se je prevzelo gospodarstvo od prejšnjega magistrata. Ta bilanca izkazuje, da je imel prejšnji gospodarski urad prebitka za 750.000 K in tudi po reduciranih cenah je bilo podjetje še vedno za 390.000 K aktivno, dr. Pfeifer pa trdi, da je bilo pasivno za 1 in pol milijona!

2. Dr. Pfeifer nadalje trdi, da se je spretnemu vodstvu gospodarskega urada posrečilo, deficit skoro popolnoma kriti. Bilanca pa, ki jo je na ponovne pristiske predložil dr. Pfeifer sosvetu, izkazuje po prvem polletju nad 572.000 K primanjkljaja. Torej je njegov gospodarski urad porabil vso prevzeto aktivno 790.000, oziroma 350.000 K in je še zraven napravil v prvem polletju 572.000 K novega nekritega dolga!

Potem takem je Pfeifierjev gospodarski urad gospodaril tako „vzorno“, da je zabil v pol letu okroglo en milijon kron.

3. Dr. Pfeifer je trdil pri gledališčni anketi, da je mestni sosvet sklenil kriti vsak deficit gledališča. Res pa je, da je dr. Pfeifer še le po tej anketi, dne 26. novembra 1919 stavil v mestnem sosvetu tak predlog, ki je pa bil odklonjen.

4. Dr. Pfeifer je na vprašanje, kaj je s potovanjem I. državnega pravdnika na Češko in plačila po 3000 K za to pot iz mestne blagajne, odgovoril, da

je sicer res, da je I. državni pravdnik ob priliki neke druge poti na Dunaj šel na Češko posredovati za premog, trdil pa je, da se mu ni še izplačalo, da pa se mu bodo izplačali gotovi izdatki, ko bo predložil račun. Res pa je, da se je I. državnemu pravdniku že izplačalo 3000 K, in da ni položil nikakega računa o gotovih izdatkih.

5. Dr. Pfeifer je trdil, da je bencin, ki se uporablja pri njegovem avtomobilu za razne njegove vožnje in vožnje drugih gospodov, mu dalo na razpolago poverjenstvo za finance za vožnje ob priliki kolikovanja denarja — res pa je, da je bencin nabavila občina (mestna plinarina) pri trdki Mohorko, da se je plačal iz blagajne mestne plinarne in da se je vzel bencin za vožnje iz te zaloge.

6. Dr. Pfeifer je ob priliki proslave ujedinitve SHS dal objaviti, da bo kot prvi govoril zastopnik vlade; — mesto zastopnika vlada je pa nastopil profesor Voglar, in žalil na praznik ujedinitve veliko večino slovenskega ljudstva.

7. Dr. Pfeiferja se je v mestnem sosvetu opozorilo na to, da g. Šošarič dobi od gospodarskega urada previsoke provizije. Dr. Pfeifer je z ozirom na to vprašanje odgovoril enkrat, da je g. Šošarič dobil samo 45.000 K, pri drugi priliki je zopet rekel, da je dobil nekako 70.000 K. Res pa je in revizija je to že dognala, da je gospod Šošarič dobil izplačane provizije najmanj okoli 200.000 K. In revizija še preiskuje dalje.

8. In tako dalje še mnogo več lahko naštejemo o resnicoljubnosti dr. Pfeiferja, ako mu drago!

Vprašamo, kako dolgo bo še pustila vlada takega človeka na čelu tako važne občine, kako je Maribor? Kako dolgo bo še hotel mestni sosvet obravnavati z vladnim komisarjem, o katerem se nikdar ne ve, jeli govori resnico ali ne?

Politične vesti.

Jugoslavija.

Našem u ministrskemu predsedniku se je izročila resolucija za žensko volilno pravico. G. Davidovič je obljubil, da bo predložil to zahtevo ministrskemu svetu.

Naš notranji minister je odredil na božični dan aretacijo velikega župaga Baranje doktor Pavdurič, advokata dr. Grojner in veletržca Kremšir. Aretacija se je izvršila radi umazanih afer v katerih je bil zapleten dr. Pavdurič.

Naše finančno ministrstvo pripravlja zakon glede vojno dobičarskega davka. Na podlagi te naredbe bodo obremenjeni s posebnim davkom oni, ki so v vojnih letih 1912 do 1919 zaslužili več kakor 10.000 dinarjev na leto.

Za izvoz žita v Avstrijo in Francijo imamo dovolj premoga, v domovini pa ne more 8000 polnih vagonov naprej. V Solunu je 2000 vagonov soli in drugega monopolskega blaga. V Mariboru, Ljubljani in po drugih postajah v Sloveniji in Hrvatski stoji 1000 vagonov obleke, čevljev in perila. V Banatu in Bački je krog 1500 vagonov živil, ki bi jih bilo treba odpraviti v Bosno, Dalmacijo, Crnogoro in Slavonijo. V Slavoniji in Hrvatski je naloženih 1000 vagonov drv, ki ne morejo naprej. (Za tuje dovolj premoga, za domačine ne! To je delo in zmožnost demokratsko socialistične vlade).

Vlada je odobrila kredit za begunce okupiranega ozemlja v znesku 10.200.000 dinarjev.

Dunajska vlada bo vrnila Jugoslaviji vse stroje, kateri so bili odpeljani v dobi okupacije iz Srbije iz arzenalov v Kragujevacu in iz smodnišnice v Obiličevu. Te ugrabljenе srbske stroje so izsledili v dunajskih trgovinah.

Za ljubljansko vseučilišče je odobrila ministrski svet kredit 4 milijone kron.

Vojna odškodnina Srbiji bi naj znašala 18 milijard dinarjev, katero svoto bi naj prejela Srbija v teku 20 let.

Arnavtske tolpe so napadle naše predstraže severno od Skadra. Med napadalci so bili agenti kralja Nikite, vodili so pa te tolpe častniki v italijanskih uniformah. Te tolpe so potisnile naše straže nazaj in vpdale v naše ozemlje. Boj je trajal dva dni. Naši so dobili ujačenje in pognali roparje preko naše meje.

Beograjska vlada je sklenila demobilizacijo I. poziva, ki se bo izvršila 1. januarja.

Naše ministrstvo za prosveto je izdalo podatke, po katerih je v naši državi 16.130 učiteljev in učiteljic.

Italija.

Jadransko vprašanje bo reševala konferenca zavezniških ministrskih predsednikov v Londonu. Italijanski ministrski predsednik Nitti bo odpoval v London 3. ali 4. januarja. Sledil mu bo tudi Scialoja, ki se bo med potom ustavil v Parizu, da se posvetoje s Clemenceaum.

Laške karabinerje, ki so rekvirirali krog Sibenika olje, so prepodili dalmatinski kmetje z motikami.

Budimpeštski listi poročajo iz Pariza, da bo Reka samostojna država pod protektoratom entente. D'Annunzio je izjavil, da bo branil Reko do zadnjega diha.

Francoska.

Predsednikom francoske republike bo ba je izvoljen Clemenceau. Ministrski predsednik bo postal Millerand, ki bi naj prevzel tudi zunanje ministrstvo. Finance bi naj prevzel Louher, ki pa ima

tekmece v Poincareju. Mogoče tudi, da prevzame Poincare predsedstvo ministrskega sveta.

Francoska poslanska zbornica je odobrila začasni državni proračun, ki znaša 12 milijard frankov.

Francoski je dovolila Jugoslavija stavbeno gradivo za dela v opustošenih delih Francije.

Francoski generalni štab je izjavil, da bo vpeljana v Francijo radi pomanjkanja ljudi triletna vojaška služba.

Nemčija.

Nemško-ruske čete, ki so branile dose-daj Kurlandijo, so se nastanile v zadnjem času v Gorenji Sleziji. Močan oddelek teh čet je zasedel Lausdorff. Nemci ojačujejo svoje vojaštvo v Gorenji Sleziji kljub tozadevnem zanikanju nemške vlade.

Amerika — Japonska.

Med Zedinjenimi državami in Japonsko se je dosegel popoln sporazum glede skupnega nastopa v Sibiriji.

Amerika bo izgnala 60.000 anarhistov.

Amerika bo vrnila vse železnice, ki so bile za časa vojne v Ameriki podržavljene s 1. marcem 1920 zopet zasebnim lastnikom.

Tedenske novice.

† Eduard Blaha, glavni urednik „Marburger Zeitung“ in bivši polkovnik je danes zjutraj naglo umrl. Bil je rodom Čeh.

Spremembe pri vojaški duhovščini. Vojni superior Hubert Rant je premeščen iz Maribora k 45. pešp. na Koroško fronto, duh. prof. nadkurat Ernest Terstenjak od 45. pp. v Maribor, da opravlja službo pri voj. bolnišnici in za garnizijo, nadkurat Dr. Jožef Sever od voj. bolnišnice v Mariboru k 44. pešp. na Koroško fronto. Vojni kurat v rez. Pavel Zavadlal je premeščen v civilno stanje. Vojni kurat v rez. Al. Dejak pa prevzame njegovo službovanje v Prekmurju.

Maribor. Mesečni shod Slovenske Ljudske Stranke za mesto Maribor se vrši v ponedeljek, dne 5. januarja 1920 v dvorani Jugosl. Stokovne zveze, Flosarska ulica 4. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Govori eden naših voditeljev o političnem položaju. Vabimo vse somišljenike, da razvijejo živahno agitacijo za obilno udeležbo.

Olepševalno društvo Mariborsko ima svoj občni zbor v nedeljo dne 4. januarja 1920 ob 10. uri dopoldne v veliki Götzovi dvorani z dnevnim redom: 1. Volitve. 2. Slučajnosti. Opozarja se, da so se nove društvene izkaznice, katere je treba k občenemu zboru seboj vzeti, v zadnjih dneh razposlale. Člani, ki jih še niso dobili, naj se zanje pobrigajo. Udeležiti se mora občenega zbora vsakdo osebno, pooblastila niso veljavna. Slovenski člani, udeležite se tega važnega občenega zbora polnoštevilno!

Mariborska pedružnica S. P. D. ima svoj redni občni zbor v ponedeljek, dne 5. januarja 1920, ob 8. uri zvečer, v restavraciji Narodnega doma s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav in poročilo načelnika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Poročilo rač. preglednikov. 4. Volitev. 5. Slučajnosti. Vabljeni so tudi vse cenj. dame in gospodje, ki nameravajo pristopiti na novo.

Planinski ples v Mariboru. Sestanek vseh odsekov se vrši soboto, dne 3. januarja 1920, ob 8. uri zvečer, v Čitalnici. Vse cenj. dame in gospodje, ki nameravajo sodelovati, so noprošeni, da se tega sestanka sigurno udeležijo. Čas beži, treba smotreno delovati, da bode ta ples res to, kar se nadejamo vsi. — Marib. podr. S.P.J.

Zmaga Kmetke zveze pri občenem zboru Slovenske Kmetijske družbe. Za predsednika je bil izvoljen kmet Iskra z 150 glasovi. Kandidat Samostojne kmetijske Stranke Gustav Pirc je propadel z 67 glasovi. Samostojni so nato tako divjali, da ni bilo mogoče izvršiti nadaljne volitve osrednjega odbora.

Osební promet na železnicah je zopet odprt. Tudi železniška zveza z Nemško Avstrijo je zopet vpostavljena.

Novi brzovlak Ljubljana — Beograd bo vozil po naslednjem voznem redu: Odhod iz Ljubljane ob 20-21, prihod v Zidan most ob 21-30, odhod ob 21-52. V nasprotni smeri bo pripeljal brzovlak Beograd — Ljubljana. Prihod v Zidan most ob 4-50, odhod 5-15. Prihod v Ljubljano 5-37. Ta dva brzovlaka imata samo vozove I. in II. razreda. Osební vlak Ljubljana—Celje odhaja po novem voznem redu za pol ure prej kot v starem letu. Odhod iz Ljubljane 4-14. V Celju pride ta vlak v stari vozni red.

Nov vozni red za orient ekspres. 1. januarjem se izpremeni vozni red za orient ekspres, in sicer nastopno: Orient ekspres odide iz Beograda v Pariz ob 8. uri 20 minut zjutraj ter pride iz Pariza v Beograd ob 8. uri 20 minut zvečer. — Dosedanji brzovlak Beograd—Zagreb se pretvori v brzovlak Beograd—Paris ter odide iz Beograda ob 20. uri 50 minut in pride v Beograd ob 20. uri 30 minut zvečer.

Na ljubljanski univerzi je otvoritev letošnjega zimskega semestra semestra nemogoča, ker so bili vsi trije profesorji te fakultete zaposleni pri mirovni konferenci v Parizu. Za tekoči semester se naj upišejo na kaki drugi pravni fakulteti. Onim, ki so se vpisali na ljubljanski filozofski fakulteti in ki hočejo v II. semestru prestopiti na juridično fakulteto, bo proforski zbor semestra na filozofski fakulteti vračunal za pravni študij pod pogojem, da poslušajo na tej fakulteti predavanja, ki so v dotiki s pravnimi študiji, to je filozofsko-historične vede. S pripravami za otvoritev II. semestra na juridični fakulteti se bo takoj prišel prof. Pitamic v Ljubljano.

Za zgradbo beograjske opere je odločenih 10 milijonov dinarjev. Za zagrebško dramsko gledališče 7 milijonov dinarjev. Za gledališče v Osijeku tri milijone dinarjev, za Maribor 20.000 K. Torej povsod po več milijonov, le za obmejni Maribor pa samo nekaj tisoč in še to ne dinarjev, ampak K. Iz te objave je razvidno, kako delajo Srbi in Hrvati za procvit gledališča; na drugi strani pa zopet, koliko

so se potrudili sedanji ministri Kramer, Bukšeg in Kristan za slovensko obmejno gledališče, ki bi naj prednjačilo drugim.

Izobraževalni tečaj v Slov. Bistrici, ki ga je vodil poslanec dr. Hohnjec, je bil izborno obiskan. Udeležilo se ga je toliko mož in mladeničev, da je bila prostorna dvorana v hotelu Beograd, natlačena polna; veliko poslušalcev je stalo zunaj pred durmi in steklenimi vrati. Predavala sta dr. Hohnjec in Vl. Pušenjak.

Izobraževalni tečaj meseca januarja se vršijo po tem le redu: 7. januarja v Starem trgu, 15. v Trbovljah in Šošanju, 20. v Podčetrtku, 22. v Šmarju pri Jelšah in Brežicah, 27. pri Sv. Križu pri Slatini in 29. v Konjicah. Začetek povsod ob 9. uri. Na tečajih predavajo govorniki iz Maribora, deloma iz Ljubljane. Somišljeniki agitirajte za številno udeležbo. — Tajništvo Kmetke Zveze.

Naši arhivi. V božični prilogi „Slov. Naroda“ razpravlja neimenovan pisatelj o državnih in deželnih arhivih bivšega avstrijskega cesarstva in h koncu vprašuje, kaj je naša delegacija storila v tem oziru in izraža bojazen, da v tem oziru ni stala na višku. O tej važni kulturni zadevi se je govorilo v etnografski sekciji, znanstvenem oddelku naše delegacije. Izvoljen je bil v ta namen pododbor treh oseb: belgrajski vseuč. profesor Belič, zagrebški vseuč. profesor dr. Ferdo Sisič in Slovenec dr. Fr. Kovačič iz Maribora. Izdelala se je natančna spomenica o razdelitvi avstrijskih in ogrskih arhivov, knjižnic in muzejev ter se izročila delegaciji. Ta spomenica se je priobčila tudi Čehom in Poljakom, da store primerne korake. Naša delegacija je stvar predložila mirovni konferenci, a modri možje so v svoji nedvomljivi kratkovidnosti in szkosrčnosti zahtevali a limine odklonili, češ to so kulturne naprave, ki s ne smejo drobiti, ter tako nove države obsodili v nečno duševno odvisnost od Dunaja in Budapešte. Delegacija je svoje storila, a njene besede so bile bob v steno, kakor v marsikateri drugi zadevi. — F. K.

Primarijske službe v Sloveniji. V Uradnem listu deželne vlade, so z vložnim terminom do 15. januarja 1920 razpisane službe ordinarjev, odnosno primarijev na kirurškiem oddelku občne javne bolnišnice v Celju in v Ptuj in na internem oddelku občne javne bolnišnice v Slovenjgradu, dalje služba pomožnega zdravnika — ginekologa na bolnišnici v Celju. Zdravniki — strokovnjaki se s tem opozarjajo na ta razpis. Služba ginekologa v Celju je za sedaj še razpisana z letno remuneracijo, kakor jo je določil bivši štajerski deželni odbor in s pripadajočo draginsko doklado državnih nameščencev, vendar je pričakovati, da se ob priliki regulacije zdravniških služb v Celju ustanovi poseben oddelek za ženske bolezni.

„Volksblatt“ se vedno pri stari pameti. Božična številka graškega „Volksblatt“ je prinesla dolg uvodnik pod naslovom: Naša politika napram Jugoslovonom. Vzeli smo ga v roke z radovednostjo, hoteč videti, kako so uplivali dogodki zadnjih let na nemško mišljenje. Z članka smo pa razvideli, da tudi težki udarci usode, ki so zadeli nemški narod, pri gotovih vodilnih krogih niso izpremenili mišljenja. Tako na primer piše dotični člankar: Slovenski duhovniki in učitelji, nemški časniki in ljudski govorniki so naprtili toliko vzajem sovraštva, da bi ga bilo že potreba odstranjevati. — Tako torej: naši najvzornejši duhovniki, Slomšek, Einspieler in nešteto drugih, se stavi na isto stopinjo z nemškimi časnikarji in kričači: Z Wolfom. Schönererjem in drugimi. Može, katerim se klanja naš narod, katerim se stavi spomenike, naj bi bili ravno taki lopovi, kakor oni, zoper katere so se borili! Podobno zaokroženi stavki se vlečejo po cellem članku. Na videz dela članek vtisk, da hoče biti nepristranski in delati pomirjevalno razpoloženje, v resnici je pa hinavski in zahrbtn in priča samo, da zaenkrat pri nemških krščanskih socialcih še ni onega duševnega razpoloženja, ki bi omogočilo med nami in njimi prijateljsko družabno razmerje. Nam je vseeno. Ljubezen se neda izsiliti. Če pravijo, da so (potom Jugoslavijs) v srce Evrope zašle balkanske razmere, povemo, da je nam ta „balkanizem“ mnogo ljubši, kakor pa poprejšna nemška tiranja.

Beograjska državna oblast je zaplenila pri raznih trgovcih večje množine blaga, katerega so ti špekulanti prikrivali. Našlo se je več vagonov sladkorja, mila in manufakturnega blaga.

Trgovcema Simoniču in Stegnu od Sv. Urbana v Slov. gor., ki trgujeta oba s sadjem, je zaplenilo ljubljansko policijsko ravateljstvo 123.000 K nekolikovane, ne in slabozigasanega denarja.

Novi urad proti verižnikom in navijalcem cen za Slovenijo je že pričel poslovati. Vodi ga policijski svetnik Kršovan.

V našem SHS kraljestvu je 8 milijonov analfabetov. Na Hrvatskem in v Slavoniji jih je približno en milijon.

Kuga je izbruhnila v Solunu, Carigradu in Aleksandriji. **Spalna belezen** se je začela širiti v Stockholmu. Umrlo je že mnogo ljudi. Večinoma napada ta bolezen mlade ljudi.

Sorodaki vojnih ujetnikov, ki se še sedaj nahajajo na Francoskem, se pozivljajo, da naznanijo takoj predsedništvu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani točni priimek in krstno ime, rojstni kraj, politični okraj in starost dotičnih ujetnikov.

Nemška vlada je izdala uradno poročilo, po katerem je umrlo na Nemškem vsled uvozne blokade 3 milijone nemškega civilnega prebivalstva.

„Straža“ stane za celo leto K 50—; za pol leta K 36—, za četrt leta K 14—. Na delo za naše liste!

Slovenci širite naše liste!

Mala naznanila.

Kupujem okrogel les za žago na štoru ali na žago postavljen ali drugače po dogovoru. M. Vračko, Polzela. 1781

Kotle za žganje
pralne kotlo, banke, štedilnice in vsa v kotlarsko obrt spadajoča dela izvršuje točno in po zmernih cenah Lovrenc Tomažič, Maribor, Sodnijska ul. 24. 1797

Cebelni vosek,
suhe satine in odpadke sveč kupuje po najvišji dnevni ceni J. Kopač, svečar v Ljubljani, Gospodarska cesta 90, Spodnja Šiška. 1799

Kupujem
po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. Vitoš Glasar, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Občinski tajnik, sposoben slovenskega in nemškega uradovanja, se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Ako bi bil ob enem tudi organist in mežnar ima prosto stanovanje. Dopise na Občinski urad Vetrin pri Celovcu, Koroška SHS. 1812

Zlata možka ura z verižico, se prodaja. Ulica Vseh Svetnikov 10 Maribor. 1808

Mala hiša z velikim vrtom v Mariboru, za vsake obrt ali trgovino sposobna, se takoj zamenja za posestvo v bližini Maribora. Naslov v upravnistvu. 1805

Posestvo, sedem njiv, sedem travnikov, pašniki, z vsemi poslopji in pospudarskimi rečmi, se prodaja Mihovce št. 24, Cirkovce. 1802

Harmoniko, trivrstno, čisto novo, iz mirnega časa, želim zamenjati za podstrešni les. Ponudbe Koroška cesta št. 85, v Mariboru. 1881

Hiša se prodaja v Pokopališki ul. št. 9, v Pobrežju pri Mariboru. 1828

Razjedni kamen (Ätznatron) 128 do 180 odstotni v velikih količinah na prodaj. Petrolejska družba, Maribor. 1811

Prodaja posestvo v Gor. Voličini št. 41 radi preseljevanja. Obsega 35 orolov. Gospodarsko poslopje, blevi novi, stiskalnica, vse z opeko krito. Lep sadonosnik njive in travniki z hosto. Kje, pove upravnistvo lista. 1806

Lepa hiša za štiri stranke, enonadstropna, poleg velik vrt, deset minut od Glavnega trga v Mariboru se takoj po ceni prodaja. Vpraša se pri Golob, posestniku v Jožefovem dolu št. 4, Studenci pri Mariboru. 1811

Prilnega in močnega blapca sprejme takoj M. Berdajs, Maribor, Grajski trg. 1820

Kupi se:
H A M
(oprema za konja) v Mariboru, Cvetlična ulica št. 18. Pisarna. 1821

Malo posestvo ali vinograd želim kupiti. Ponudbe pod "Takej" na upravo. 1822

Prodaja eno molko kolo, še skoro novo. Vpraša se v Slovenjgradcu, Cerkvena ulica št. 78. 1825

Gospodična želi priti v službo k inteligentni družini proti plačilu, kjer bi se naučila kuhati, servirati in bi se izobrazila družabno, književno itd. Gre tudi v kak zavod. Pisma na upravo. 1826

Prva slov. brivnica
Tegethofova ulica št. 22
(preje g. Gredlič)
se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo jamči
1824 **Fran Novak,** brivec.

Primarij
Dr. Ivan Rajšp

ordinira popoldne od 1. do 3. ure, po nedeljah od 8. do 9. ure predpoldne
v Celju, Krekov trg 16
(nasproti kolodvoru).

Gostilna „Balkan“
Maribor :: Lenauulica
želi vsem cenj. obiskovalcem
VESELO NOVO LETO

ter se priporoča. **Frančiška Ingolič,** gostilničarka.

OGLAS „UNION-PROPAGANDA“, MARIBOR.

INDRA ČAJ
razpošilja v škatljicah na debelo
"BALKAN" Coloniale 1782
MARIBOR.

Spirit 95 odstotni, dokler v zalogi!

Slovenci širite naše liste!

Prodaja vina

lastnega pridelka 1919 iz vinskih gorje štajerske hranilnice v Halozah in Slov. gor. Vinske poskušnje so dne 10. in 11. januarja 1920 pri upravitelstvu posestev štajerske hranilnice v Podlehniku pri Ptuj na razpolago. Ponudbe za vino je pismeno v zaprtem pismu z označbo: „Vinska ponudba“ predložiti imenovanemu upravitelstvu v Podlehniku do 17. in 18. januarja 1920.

Prodajalec si pridržuje pravico, da se pri eventualnih spekulativnih ponudbah ne ozira na najvišje ponudbe, ker bo o končni oddaji vina odločevalo poverjenistvo za agrarno reformo v Ljubljani.

Upraviteljstvo posestev štajerske hranilnice, 1819 Podlehnik pri Ptuj.

Oglas.

Dobavitelji lesa za celulozo in lesovino blagovolijo naj poslati oferto — vagon naložen per m³ — „Tovarni za lepenko“, d. z. o. z. Sladkagora, železniška postaja in pošta Trnovo ob Muri.

Pri ponudbah naj se upošteva možnost trajne dobave.

„Vardar“
sladna kava na debelo in drobno!

glacirana in neglacirana odprta v vrečah, kakor tudi glacirana v zavojih po 200 in 500 g poljubno množino po najnižjih dnev. cenah prodaja

1794
247

Jvo Gigovič Glavni trg št. 21.
podružnica Maribor.

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani.

Ljubljana, decembra 1919.

Vabilo na subskripcijo 15.000 novih delnic po K 400.— nom. v skupnem znesku K 600.000.—

P. n.

Izredni občni zbor Slovenske eskomptne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 28. septembra 1919, je sklenil z ozirom na ugodni razvoj vseh bančnih poslov ter imajoč pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, zvišati delniško glavnico od

4.000.000.— na 10.000.000.— kron.

Na podlagi pooblastila navedenega občnega zbora je podpisani upravni svet sklenil provesti to zvišanje pod sledečimi pogoji:

1. Delniška glavnica od 4.000.000.— se zviša z izdajo 15.000 delnic po K 400.— nom., torej za K 6.000.000.—, na 10.000.000.—.

2. Posestnikom starih delnic se ponudi 7.500 novih delnic in to na način, da stari delničarji sprejmejo na vsake štiri stare delnice tri nove po kurzu K 490.—, prištevisi K 5.— pri delnici za stroške izdaje delnic.

3. Ostanek od 7.500 delnic se da na razpolago novim subskribentom in starim delničarjem, v kolikor iste žele podpisati več delnic, kot jim po zgornjem razmerju pripada, po kurzu od K 590.—, prištevisi K 5.— pri delnici za stroške izdaje delnic.

4. Nove delnice participirajo na dobičku zavoda za leto 1920.

5. Subskripcijski rok traja od 20. decembra 1919 do 10. januarja 1920.

6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najkasneje 10. januarja 1920. Na vplačila za nedodeljene delnice povrneko 3 odstotke obresti do vrnitve denarja.

7. Prijave sprejema:

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani,

Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu,

Srbska banka v Zagrebu,

Mariborska eskomptna banka v Mariboru in njena podružnica v Murski Soboti.

8. Reparticijo novih delnic si pridrži upravni svet.

9. Kurzni dobiček (agio), ki se doseže pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnemu zakladu banke. odštevisi emisijske stroške in pristojbine.

Upravni svet Slovenske eskomptne banke v Ljubljani.